

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola
7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 4.

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Országos döntő

2024. 03. 22.

7. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma	
Szövegértés pontszáma	
Helyesírási teszt pontszáma	
Összesített pontszám	

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

Lektorálta:

Káizer Bernadett szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

SZÖVEGÉRTÉS

Magyarok a Nobel-díj előszobájában

Magyar részről Illyés Gyula volt a 90 aspiráns egyike az 1965-ös irodalmi Nobel-díjra – derült ki a Svéd Királyi Akadémia nemrég megnyitott archívumából. A díjjal kapcsolatos információk minden esetben fél évszázadra vannak titkosítva. A listából az is kiderül, hogy a korábban az 1965-ös díjra jelöltnek mondott Füst Milán ebben a kilencvenes válogatásban nem szerepelt. Illyést egyébként nem Magyarországról ajánlották, hanem a magyar származású, de az Egyesült Államokban született Lotz János, a Columbia Egyetem nyelvészprofesszora protezsálta. Az 1965-ös irodalmi Nobel-díjat Mihail Solohov szovjet író kapta 1957-ben publikált Emberi sors című kisregényéért. Magyar írók és költők neve sokszor felkerült már a Nobel-bizottság listájára. Rajtuk kívül számos név keringett még, így Kosztolányi Dezsőé, Németh Lászlóé, Pilinszky Jánosé, Weöres Sándoré vagy Déry Tiboré. Az is tudható, hogy a három magyarországi jelölőszervezet: a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar PEN Club és a Magyar Írószövetség mások mellett Szabó Magdát, Mészöly Miklóst, Nádas Pétert és Esterházy Pétert is jelölte már a díjra.

FELADATOK

1. Idegen szavak

4/

Melyik szóval rokon értelműek az alábbi szavak? Írd a megfelelő számot mellédük!

aspiráns		1. pályázat
archívum		2. jelentkező
		3. adattár

protezsál		1. támogatja
publikál		2. közlétesz
		3. megelőzi

2. Csak számok. A szövegben szereplő adatokkal dolgozz!

6/

- a) Ennyi magyar szerepelt az 1965-ös jelöltek között.
- b) Ennyi magyart jelöltek már az irodalmi Nobel-díjra.
- c) Ennyi magyar intézmény javasolt személyeket a listára.
- d) Az 1965-ös díj nyertese ennyi éve jelentette meg a könyvét.
- e) Ennyi évig voltak titkosítva az adatok.
- f) Csak ebben az évben volt nyilvános, hogy Lotz volt a jelölő.

3. Kik ők? Írd a neveket a pontozott vonalra!**6/**

- a) Az összes jelölt közül az, akinek az első lenne a betűrendben a vezetéknéve.
- b) Az összes jelölt közül az, akinek az utolsó lenne a betűrendben a keresztnéve.
- c) Az a jelölt, akinek a teljes neve ugyanolyan hangrendű.
- d) Az a jelölt, akinek vegyes hangrendű a vezetéknéve.
- e) Az az író, akinek a legkevesebb magánhangzó van a vezetéknévében.

4. Irodalmi Nobel-díj**4/**

Napjainkban hogyan zajlik az irodalmi Nobel-díj odaítélése?

Írd az események mellé a megfelelő szervezetet az alábbiak közül!

- NOBEL-BIZOTTSÁG
- SVÉD KIRÁLYI AKADÉMIA
- A SVÉD KIRÁLYI PROTOKOLLFŐNÖKSÉG *(ünnepségek, hivatalos fogadások szervezése)*
- HAZAI JELÖLŐ SZERVEZET

<i>Események (Nem időrendben szerepelnek.)</i>	Kinek a feladata?
Az összes jelölés alapján néhány jelöltre szűkítik a javaslatot.	
A díjra jogosult teljesítmény felismerése, ajánlás.	
A díjátadó a király részvételével.	
A díjra jogosultak végső kiválasztása, nyilvánosságra kerülése.	

Összesen: 20 pont**Elért pontszám: _____ pont**

Helyesírási feladatok

1. Pótold a hiányzó mássalhangzókat a következő idegen szavakban! (A beírandó hangzó rövid változatának betűjét megadtuk.) **10/**

hőlégbaloon (l)

differencia (f)

aizstens (sz)

raínált (f)

koektor (n)

aiteráció (l)

mediteán (r)

aumulátor (k)

kounikál (m)

ventiátor (l)

2. A zárójelbe tett betű segítségével alkoss értelmes szavakat, majd írd ezeket a vonalra! **10/**

viog (j/ly) _____

nőön! (j) _____

féaláb (ny) _____

pléhél (v) _____

Folyon! (j) _____

Een! (dz) _____

dzseerű (sz) _____

váövés (l) _____

Iveel (t) _____

Higy! (j) _____

3. a) Az alábbi kifejezések mindegyikében szerepel az *anya* szó. Írd le őket helyesen! **9/**

mostoha+anya _____

anya+és+csecsemő+védelem _____

anya+gyermek+kapcsolat _____

anya+könyvi+kivonat _____

anya+könyv+vezető+nek _____

anya+nyelv+ápolás _____

anya+szült+meztelen _____

anyák+napja _____

anya+juh+val _____

b) Írd le az anyja neve szókapcsolat állandó rövidítését! **1/**

4. Írd le helyesen tagolva az alábbi mondatkígyókat! Tedd ki a megfelelő mondatközi írásjeleket is! 10/

MEGKELLETTVOLNAVÁRNODAMÍGMINDENKIELFOGLALJAAHELYÉT.

ELNEFELEJTSDMEGKÉRDEZNIATANÁRNŐTMIVOLTAHÁZIFELADAT!

AFOLYAMATOSKIBEJÁRKÁLÁSRETTESENIIDEGESÍTŐVOLTÉSEZÉRTBELEZAVARODTAM
ABESZÉDEMBE.

MEGVÁLTOZOTTASARKIKISBOLTNYITVATARTÁSAÉSMIVELPETITOVÁBBTANULTESTEMINT
AHOGYTERVEZTEMÁRNEMÉRTODAIDŐBEN.

5. Döntsd el, hogy igazak vagy hamisak-e az alábbi nyitó állításhoz kapcsolódó mondatbefejezések! A megfelelő betűjelet írd a táblázat 2. oszlopába! (I= igaz, H= hamis)

10/

Nagy kezdőbetűt kell alkalmazni...

...az ünnepek, jeles napok nevének leírásakor.	
...az egyelemű (egy szóból álló) földrajzi nevek -i képzős alakjában.	
...a márkanév után álló típus vagy dolog jelölésére használt szóban.	
...a díj szó írásakor, ha tulajdonnévhez kapcsolódik.	
...ha az újságcím két szóból áll, a második szó leírásakor.	
...a közterületek nevében az utca, tér, köz stb. szó írásakor.	
...a helységnév írásakor, ha két szóból áll (pl. Los Angeles), és -i képzőt kap.	
...a vezetéknév írásakor, ha -s toldalékot kap.	
... a tulajdonnév+vármegye szókapcsolatban a vármegye utótag leírásakor.	
...a tulajdonnév+vármegye szókapcsolatban a tulajdonnévi tag leírásakor, ha a szerkezet -i képzőt kap.	

6. Döntsd el, melyik írásmód helyes! Ha az elsőt véled jónak, akkor 1-est, ha a másodikat, 2-est, ha mindkettőt, akkor X-et, ha egyiket sem, akkor 0-t írd!

10/

1.	2.	
kulturális centrum	kultúrális centrum	
hozzá megy	hozzámegy	
osztrák–magyar monarchiabeli	Osztrák–Magyar Monarchiabeli	
2024 májusában	2024. májusában	
tízes számrendszer	tizes számrendszer	
verses kötet	verseskötet	
ÉNY	ÉNy	
Marseilleben	Marseille-ben	
robaly	zsivaly	
Mátra-hegység	Szahara-sivatag	

Összesen: 60 pont

Elért pontszám: _____ pont

Tollbamondás

[illegible]